

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Thomas sple[n]dor[um] eccl[es]ie [et] doctor] angelicus caninos dentes
passus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De bto Gregorio

Hieronymus videtur loqui in fauorem Origenis

raphin in Esata spm̄scr̄m esse dixit. Et in alio loco de pnia diaboli scripserit: et de absolutione reproborum post mille annos et alijs multis q̄ sane fideliter versant: cum tñ abstinentissime vite et castissime fuerit: et tñ p̄clare doctrine et lucidi sermonis. Ego sane salua fide patrum dixerim vt hoc vlt̄ nō scripserit: sed ab hereticis ob offuscandū nomē ei⁹ et famā maligne cōfecta est noie ei⁹ intrusata. Hec Haymo. Factū ad hoc p̄positū p̄ba Hieronymi de locis et noib; hēd̄ braccay questionū: epla incipit. Cū in p̄ncipijs librorū: vbi dicit sic. De Origene aut̄ ille cuius nomē et si parua licet cōponere magnis/ meo nomē inuidiosus est. Hoc vnū dico: qz vellem cū inuidia nois eius sciētā habere etiā scrip̄turarū floccipendēs imagies ymbraſq; demonū quē rustici Zellū nomināt laruarū: qz natura esse dicit terrere paruulos: et in angulis occurrere tenebrosiſ. Hec Hieronymus. Et dicitis p̄t̄ q̄ntū potuerit emulatio: inuidia: malignitas ac lingua dolosa: p̄tra Origē. Nec mirandū est si prim⁹ sine exēplo errauerit q̄ tot volumina sine magistro p̄cedente explicauit. Nostrū tamē est: nedū de Origene: sed de quibuscunq; scriptorib; cū sancta romana ecclia sentiret: et sup̄fluas opiniones p̄tēnere.

Gregorius theologorum princeps: ac rhetorum lumē
emulos habuit nequissimos.

Agnus etiā Gregori⁹ magnos habuit emulos: q̄ post mortē suā man⁹
m posuerūt ad cōburendū libros suos. Nā dicit in ei⁹ legenda. Cū quidā
inuidi q̄sdā libros ei⁹ cōbussissent et ad alios ad cōburendos anhelaret
Petrus diacon⁹ eius obstitit: dicens immane sacrilegiū esse tāri patris libros
cōburere: sup̄ cui⁹ caput dicit̄ ispe spm̄scr̄m in specie colūbe septissime p̄spe
xit. In hāc p̄o dicit̄ eos puocasse sniam: vt si qd̄ dixerat iurādo p̄firmās: mort
cōtinuo meruisset: ip̄i a librorū exustione cessarent: aliter cū cōbustorib; manū
daret. Ita q; cū euāgelij in ambone ascēdens: mor̄ vt gregorianē scriitari reſ
stimoniū dedit: int̄ p̄ba spm̄ efflauit.

Thomas splendor ecclie et doctor angelicus ca
minos dentes passus est.

Plendor qz ch̄iane religionis Thomas de Aquino q̄ sapiētia sua vni
s uersalē illustrauit eccliam: in cui⁹ laudē q̄cqd̄ dixero minus p̄fecto est q̄
dignitas sua meret̄. Nihilomin⁹ nec ipse labia iniqua larrātes ac rabid
dos canes euadere potuit. Hic em̄ fuit origine illustris: amator sapiētie ardē
tissimus: vas sp̄s̄s̄cti. Vlt̄ tā in diuinis scriptur̄ q̄ secularib; lris plenissime
eruditus: sermone disertissimus: eloquio facill̄: imo clarissimus: sensu p̄fun
dissimus: vita ac cōuersatione sc̄tissimus. In q̄ infusum est q̄cquid naturalit̄
est capax humanū genus. Tāta em̄ et admirāda volumina scripsit vt merito
stupor in humano genere dici possit. Lege obsecro aureā summā theologie in
q̄ pene tot sunt miracula q̄ determinant dubia tot sacra q̄ soluunt argumēta
In q̄tuoꝝ em̄ volumib; distinguit in q̄b; oia p̄t̄archay oracula: p̄phetay testi
monia: ap̄loꝝ dicta: diuinay scripturay fundamēta: sp̄s̄s̄cti charismata: tāclare: tā
diligētius et obserua cauti⁹ q̄tuoꝝ libros sniaz ac cetera pene innumera
bilia opa q̄ scripsit efficacissime: p̄cipueq; summā illā mirabile p̄tra gētilēs. In
q̄b; clare ostendit q̄ subtilis artifex fuerit et q̄ prudens in cunctis testimonijs q̄
sumit tam de veteri q̄ de nouo testamēto. Nā vbi cunq; resperis fulmia sūt
Nihil insolūtū: nihil indeterminatū relinquit: sed radicit⁹ heret in cā: carpit oē
qd̄ tetigerit: atq; de fonte purissimo eterne sapiētie tanq̄ ver⁹ atq; euāgelic⁹
dispensator noua ac vetera sic dilucidat: sic explanat vt cunctos scriptores ecclie
sue dei superare videat. Quis tanta posset legere quāta ille scripsit: Idcirco in

De b. tho. aquinate Fo. LXXI.

facro bapellmate Thomas decerissime noiatus est: vt cunctis darec intelligi q ipse fururus esset diuine sapiencie ab yssus pfundissima. Noia em q imponu- tur diuinitus aliqb: vt ipe doctor in. iij. pre q. xxxvij. ar. ij. testat: semp signiff- car aliqd gratulru donu eis diuinit? daru. Sicut Gen. xvij. ca. dictu est Abrae appellaberis Abraa: qz patre multaz gentiu costitui te. Et Mat. xvj. ca. di- ctu est Petro. Tu es petrus z sup hac petra edificabo ecclesia mea. Quia igit- tur huic sanctissimo doctore sapiencie plenitudo erat tribuenda: ideo aprissime Thomas nucupatus est vt nome effectui iungeret. Huius preerea nobilissi- mi doctoris sapiencia approbata z confirmata fuit p diuersos sumos pontifices. In Urbanus papa in bulla qua archiepo tholosano z cancellario ecclesie tho- losane ac vniuersis magistris z doctoribz ceterisqz clericis z laicis in ciuitatez puincia tholosana comozantibz direxit: post mirificas laudes in fauore doctri- ne sci Thome: ita subiugit. Volumus insup z tenore presentiu vobis iniungit- mus: vt dicti bti Thome doctrina rāqz veridica z catholica sectemini: eamqz studeatis totis viribz ampliare. Hec ibi. Etia Innocentius papa in sermoe q incipit. Ecce plus q Salomon hic loquens de scro doctore Thoma de Aq no ita inqt. Huius doctoris sapiencia p ceteris excepta canonica: habet pprieta- rem verbox: modū dicendor: pitarē sniaz. Ita vt nunqz q cū tenuit inueniat- tur a tramite veritatis deuisse: z qui eum impugnavit semper fuit de verita- te suspectus. Hec Innocentius. Eant ergo nunc emuli: inuidi ac detracto- res hui? doctoris felicissimi z rabiem desiderioz suoz cōpleant in finis sui da- mnatioe censuri. Nā acuerūt linguas suas sicut serpētes: venenū aspidū sub labijs eoz. Sed sagitte paruuloz facte sūt plage eoz: z infirmate sunt contra eū lingue eoz. Hinc diuus hiero. ad pāmachiū in defensione libroz cōtra Joui- nianū: sic ait. Inuete sunt plātine familie z sciole tm ad detrahendū: q in eo se doctos ostētare velint si oim dicta lacerēt. Itēz hieronymus de locis z noibz hebraicaz qstionū: replā incipit. Eū in pncipijs libroz: dē sic. Semp em in pa- tulo fortitudo emulos habet: feriūtqz summos fulgura montes. Et ad Aug- hieronym? ita inqt. Puerilis est iactantia qd olim facere cōsueuerāt adolescen- tuli: accusando illustres viros: suo nomini famā querere.

Pat doctoz Hiero. rabidos habuit detractores. Audi pcor qrelas eiusdē.

Etēz pater doctorū diuus hieronym? in cuius laudē Augustinus: in
c quit. Nemo hominū scilicet q hieronymus ignorauit. Pro cuius honore z gloria minus est omne quod dictū? etiā moribz emuloz multiplici- ter veratus est. Sed nota p reuerētia tāte sanctitatis ac beatitudinis q sacra eloqā ante Hieronymū vatos habuerunt interpretes put colligere potui ab Irido. in. vj. li. etymol. c. iij. z ab alijs scriptozibz catholicis. Nā pmo ante in- carnationē chri annis trecentis qdraginta vno septuaginta interpretes florue- runt: q pmo scripturas veteris testamēt de hebreo in grecū transtulerūt. Se- cundo post ascensionē dñi annis centū viginti qtuor: a qla scdam translationē edidit. Tertio post aqlā annis qdraginta tribz theodocion aliā editionē fe- cit. Quarto post theodocionē annis triginta symmachus aliā edidit. Nota hic q theodocion z symmach? ambo fuerunt iudei pseliti. Dicunt autē comu- niter profelici q de gentibz ad ritū iudeoz sunt cōuersi. Quinto post symma- chum annis octo vulgaris illa interpretatio inuenta est hierosolymis. Et quia auctor eius nō apparet: ideo sine interpretis nomine quinta editio. vel vulga- tā editio nucupat. Sexto post hanc vulgārā editionē annis fere decē octo. Magnus grecorū Digenes sexta z septimā editionē miro labore repperit. Nam correxit septuaginta interpretes cū Asterico z Obelo. Postmodum sine his aliā edidit interpretationē. Hi ergo sunt q scripturas sacras de hebreo in grecum verterunt. Sed latinoz interpretū q de greco in latinū transtulerūt: